

здобуття особистістю досвіду відбувається розвиток ціннісного ставлення до об'єктів світу, у тому числі до світу професій.

До змісту елективних курсів, крім інформації, способів діяльності, що передаються усним або письмовим текстом і завданнями, входить також емоційна діяльність, викликана предметом і процесом його засвоєння.

ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОВОЛОДІННЯ ЗМІСТОМ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ «АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ»

*О. С. Пасічник, к. пед. н.,
У. М. Федюк*

Елективний курс «Англійська мова для ділового спілкування» зорієнтований на підготовку старшокласників до міжособистісної іншомовної взаємодії з іноземними партнерами у різних соціокультурних контекстах з урахуванням особливостей сфери ділових відносин. Зміст елективного курсу передбачає не лише повідомлення відповідної тематичної інформації через навчальні тексти, ситуативні діалоги, окремі вправи, завдання та ілюстративний матеріал, але й дидактично доцільно дібрані засоби її активізації у різних формах комунікативної взаємодії, що характерні для реальних умов спілкування. Така організація змісту навчання вмотивовує іншомовну комунікативну діяльність старшокласників, адаптує їх до умов реального спілкування. Успішна реалізація цієї стратегії досягається завдяки застосуванню відповідних технологій, основними з яких визначено такі:

- *Індивідуальна робота, диференційована за рівнями складності та тематикою* – зорієнтована на проектування учнем власної індивідуальної освітньої траєкторії. У залежності від потреб і можливостей кожного учня у процесі вивчення змісту елективного курсу створюються умови для розвитку навичок самостійної роботи над мовою, умінь працювати з довідковою літературою, самостійно оформлювати та представляти іншим учасникам навчального процесу отриману інформацію (підготовка ділових паперів відповідного формату).

- *Метод організації ситуативного діалогічного мовлення, рольових ігор і дискусій.* У процесі опрацювання певного обсягу фактичного матеріалу за окремою темою елективного курсу учням пропонується виконати комунікативні завдання, сформулювати власне ставлення до проблеми, знайти можливі варіанти її вирішення. Зміст окремих модулів слугує передумовою для створення комунікативного середовища, засобами якого і в межах якого здійснюється взаємодія учнів. Кінцевою метою реалізації цієї технології має бути перехід від інформаційної до соціальної взаємодії.

- *Навчання у співпраці* – передбачає поділ класу на робочі групи, формування пізнавальної або ж проблемної ситуації, виконання групою завдання та подальше представлення результатів.

• *Метод проектів* – який дозволяє учням перейти від отримання готових знань до їх усвідомленого здобування, а також знайти баланс між академічними знаннями і прагматичними уміннями. Проектна діяльність у межах курсу охоплює широкий спектр тем та зорієнтована на навчання старшокласників готувати переконливі виступи, тексти доповідей тощо.

• *Систематична робота з мовним портфоліо*. В узагальненому вигляді портфоліо є колекцією робіт учня, що демонструють динаміку його досягнень під час опрацювання курсу. З іншого боку, регулярна робота з ним спонукає учнів здійснювати моніторинг своєї успішності в іншомовному навчанні та шукати шляхи її удосконалення.

• *Застосування інформаційно-комунікаційних технологій* у процесі навчання – зорієнтоване на пошук учнями необхідної інформації (наприклад, у мережі Інтернет); на оформлення та презентацію результатів навчальної, творчої та дослідницько-пошукової діяльності.

Кожна з окреслених технологій не є автономною. Передбачається їх поєднання та взаємодоповнення, що дає змогу не обмежуватися фронтальним та індивідуальним навчанням, а залучати весь учнівський контингент до самостійних, групових і колективних форм навчання.

ЕЛЕКТИВНИЙ КУРС «ЗАВІТАЙТЕ ДО УКРАЇНИ» ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ІНШОМОВНОГО РОЗВИТКУ СТАРШОКЛАСНИКІВ

І. В. Алексєнко

Компетентнісна парадигма навчання іншомовного спілкування, що домінує в сучасній шкільній освіті, зумовлює необхідність організації процесу навчання іноземної мови у взаємозв'язку з культурою її носіїв. Такий підхід доцільно реалізовувати через педагогічну технологію так званого «діалогу культур», який різнобічно узгоджується з основними положеннями загальноєвропейських стандартів з мовної освіти. Ця технологія, на наш погляд, може бути успішно реалізована через спеціально сконструйований зміст елективного курсу «Завітайте до України».

Добір матеріалів змісту курсу з метою розвитку іншомовної комунікативної компетентності старшокласників передбачається проводити відповідно до таких методологічних принципів: *науковості, доцільності, доступності, багатofункціональності, міждисциплінарності, систематичності, тематичності, врахування вікових особливостей учнів, технологізації, когнітивності, толерантності, компаративності, емоційної та особистісної значущості*.

Реалізацію компетентнісного підходу до іншомовного розвитку старшокласників прогнозується здійснювати в таких темах елективного курсу: «Роль України у сучасному світі», «Населення України, її етноси», «Образ сучасного українця», «Гордість країни (персоналії)», «Особливості україн-